ሚመተ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ኢትዮጵያዊ ፤

በመዋዕሊሁ ፡

ለቀዳማዊ ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ ዘኢትዮጵያ ፲

ጥር ፮ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ፡ ም፡

ተኅትመ ዝንቱ መጽሐፍ በ፳ ዓመተ መንግሥቱ ለቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

አዲስ አበባ ትንሣኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት ታተመ ።

www.ethiopianorthodox.org

ማውጫ ።

ማውጫ ።	ገጽ
ማውጫ	፪
መቅድም	፫
የሊቀ ጳጳሳት ምርጫ ፕሮግራም ታኅሣሥ ፴/ ፲፱፻፵፩ ዓ. ም.	፬
ስለ ሊቀ ጳጳሳት የምርጫ ቃል መጸፊያ	፭
የምርጫው ሥነ ሥርዓት	፮
የምርጫ ተቀባይ ኰሚቴ ቃለ ጉባኤ	፲
የብፁዕ ሊቀ ጳጳሳት ቃለ መሐላ	።
ከግርማዊ ንጉሠ ነገሥት የተሰጠ መልስ	፲፩
ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ስለ ሊቀ ጳጳሳቱ ቅብዓት ለብፁዕ አቡነ ዮሳብ የጻፉት ደብዳቤ	፲፪
ወደ ካይሮ መሔድ	።
የኢትዮጵያዊው ሊቀ ጳጳሳት ሥርዓተ ቅብዓት ታሪክ	፲፫
ወደ አዲስ አበባ መመለስ	፳፫
ስለ ሊቀ ጳጳሳቱ አቀባበል ፕሮግራም	፳፬
ሊቀ ጳጳሳት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ፊት የተናገሩት ቃል	፳፮
ጠቅላይ ሚኒስትር ክቡር ቢትወደድ መኰንን እንዳልካቸው የተናገሩት ቃል	፳፰
ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት የተናገሩት ቃል	፴
የብፁዕ አቡነ ዮሳብ ቴሌግራምና የግርማዊነታቸው መልስ	፴፩
የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት መልእክት	፴፪
፩ኛ ተጨማሪ ጉልቈ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ	፴፫
፪ኛ ተጨማሪ ጉልቈ መምህራን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት	፴፬

መግቢያ ።

በዚች ትንሽ መጽሐፍ የኢትዮጵያ ሊቀ ጵጵስና ለኢትዮጵያዊ የሆነበት የአዲሱ ታሪክ መጀመሪያው ምዕራፍ ይነበብበታል ። የክርስትና ሥርዓት በኢትዮጵያ የተጀመረው በ፫፻፴ ዓ ም ነው ። መጀመሪያውም ጳጳስ ከእስክንድርያ ፓትርያርክ ከአባ አትናቴዎስ ጵጵስና ተሰጥቶት መጥቶ የነበረው ፍሬ ምናጦስ (አባ ሰላማ) ነው ። ከእርሱ በኋላ ጳጳሳቱን ከዚያ አገር ከግብፅ ማስመጣት ስለተጀመረ የኢትዮጵያ ሊቀ ጵጵስና ለግብጻዊ ሰውነት ብቻ እንደተፈቀደ የሚያስመስል ኃይለኛ ልማድ ተተከለ ።

ይህንንም ልማድ ለማስቀረት ነገሥታቱ በየዘመናቸው ደከመውበት ነበር ፤ አንዳንዶቹንም ከዚህ በታች እናንማቸዋለን ።

፫ኛው ቍጥር የእስክንድርያ ፓትርያርክ አባ ገብርኤል በነበረበት ዘመን ኢትዮጵያውያን መነኰሳት ጳጳሳት ይሁኑ የሚል ጥያቄ የኢትዮጵያው ንጉሥ አቅርበ ነበር ። ዳሩ ግን አባ ገብርኤል አልፈቀደም ። ከቶውንም በዚያን ጊዜ እንደ አጋጣሚ ፫ ዓመት ሙሉ በኢትዮጵያ የደረሰውን አባር ቸነፈር በጵጵስናው ጥያቄ ምክንያት ከእግዚአብሔር የመጣ መቅሠፍት አስመስሉ በስንክሳር እንዲመዘገብ አደረገው ።

በአፄ በእደ ማርያም ዘመን ስለ ጵጵስና ሹመት ሰፊ ክርክር ተነሥቶ ነበር ፤ ነገር ግን ሳይፈጸም ቀርቷል ። ከመቶ ዓመት ወዲህ በነበረው በቅርቡ ዘመን እንኳ በአፄ ቴዎድሮስና በአፄ ዮሐንስ በአፄ ምኒልክ ጊዜ የጵጵስና ጥያቄ ነበር ፤ ዳሩ ግን እግዚአብሔር የዚህን ዕድል ፍጻሜ ለቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዘመነ መንግሥት አደረገው ።

ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በ፲፱፻፳፩ ዓ ም ከብዙ ክርክር በኋላ አምስት ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት እንዲሾሙ አደረጉ ። ከዚያም በኋላ በ፲፱፻፵ ዓ ም አራቱ ኢትዮጵያውያን መነኰሳት ጵጵስና ሲቀበሉ ከአቡነ ቄርሎስ ዕድሜ በኋላ ሊቀ ጵጵስናው ለኢትዮጵያዊ እንዲሆን በስምምነት ተወስኖ ነበር ። በዚሁም መሠረት ጥር ፯ ቀን ፲፱፻፵፩ ዓ ም ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ሊቀ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ተብለው ሥርዓተ ቅብዓት ተፈጸመላቸው ።

የግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ትጋትና ዕድል ችግሩን ሁሉ አሸንፎ ኢትዮጵያዊት ቤተ ክርስቲያን በልጆችዋ እንድትመራ አደረገ ። ይህንንም ለፈቀደ ለእግዚአብሔር ምስጋና ይድረሰው ። ጥር ፲፱፻፵፩ ዓ ም

ብላታ መርስዔ ኃዘን ወልደ ቂርቆስ ።

www.ethiopianorthodox.org

ፕሮግራም ።

፩ኛ ፡ ታኅሣሥ ፩ ቀን ፲፱፻፸፪ ዓ. ም. ስም በሊቀ ጳጳሳት ማዕ. ስለ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ምርጫ ይደረጋል ።

፪ኛ ፤ ምርጫውም በ፫ ሰዓት ተጀምሮ በ፯ ሰዓት ተኩል ይፈጸማል ።

፫ኛ ፤ ከዚህ በታች ያተመለከቱት መራጮች እንደሕጉ ለመምረጥ በተወሰነው ሰዓት በስፍራው ላይ ሆነው ይመርጣሉ ።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ (የጳጳሳት ጉባኤ) ፤ የቤቱ ክህነት አስተዳደር ቦርድ አባሎች ፤ ቅዱስ ሲኖዶስ በወሰነው ልክ ከያንዳንዱ ጠቅላይ ግዛት የሚጠሩ ካህናት ። አርቶዶክሳዊት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የምታምንበትን እምነት የያዙ የሕግ መምሪያና መወሰኛ ምክር ቤት አማካሪዎች ፤ የዘውድ አማካሪዎች ፤ ሚኒስትሮችና ምክትል ሚኒስትሮች ።

፬ኛ ፤ መራጮችን ለመቀበልና የምርጫውን ሥርዓት ጠብቆ እንደሕጉ ለማስፈጸም የቆመው ኰሚቴ ምርጫ የሚጻፍበትን ባለፎርም የሆነ ወረቀት አዘጋጅቶ በመምረጫው ስፍራ ያስቀምጣል ።

፭ኛ ፤ እያንዳንዱ መራጭ የሚመርጠውን ያንድ ሰው ስም በባለፎርሙ ወረቀት ላይ እየጻፈ በሣጥን ውስጥ ይጨምራል ።

፮ኛ ፤ ማንኛውም መራጭ በተወሰነው ቀንና ሰዓት በስፍራው ላይ ካልተገኘ በቀር በወኪል ወይም በመልክት ምርጫ ለማድረግ አይቻልም ።

አዲስ አበባ ታኅሣሥ ፳፩ ቀን ፲፱፻፸፪ ተጻፈ ።

የምርጫው ተቀባይ ኰሚቴ ።

ስለ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ የምርጫ ፡ ቃል ፡ መጻፊያ ።

መራጩ ፡ ከተመራጮች ፡ መካከል ፡ የመረጠውን ፡ የአንዱ ፡ ስም ፡ ስም ፡ ብቻ ፡ ከዚህ ፡ በታች ፡ ይጽፋል ፡ የፈለገ ፡ ስም ፡ ፊርማ ፡ መጻፍ ፡ አያስፈልግም ።

አዲስ ፡ አበባ ፡ ታኅሣሥ ፡ ፩ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፸፪ ፡ ዓ ፡ ም ፡

የተመራጮች ፡ ስም ።
አቡነ ፡ ባስልዮስ ፤
አቡነ ፡ ሚካኤል ፤
አቡነ ፡ ይስሐቅ ፤
አቡነ ፡ ቴዎፍሎስ ፤
አቡነ ፡ ያዕቆብ ፤
አቡነ ፡ ጢሞቴዎስ ፤

www.ethiopianorthodox.org

የምርጫው ሥነ ሥርዓት ።

ስለ ኢትዮጵያ ጳጳሳት ምርጫ በተደረገው ፕሮግራም በ፪ኛው ክፍል በተመለከተው መሠረት ፣ በ፲፱፻፵፰ ዓ. ም. ሚያዝያ ፲፱ ቀን የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት "በሁሉ
1. ጊዜ ግን የተጠባባቂ ሊቀ ጳጳሳት ፣ ቅብዓ ጵጵስናን ከእስክንድርያው ፓትርያርክ የቀ
2. ባል ። እንዲሁም ደግሞ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት በበታቹ ጳጳሳትንና ኤጲስ ቆጶሳትን
3. ለመሾም መብት እንዲኖረው ተብሎ ከሁን በፊት ከኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የቀረበው ጥያቄ እስኪፈጸም ድረስ ንግግሩ ወደፊት እንዲቀጥል ሆኖ መቆየቱ ሳይዘነጋ ፤ የተመረጡት ስድስቱ ጳጳሳት አሁን ለጊዜው ከፓትርያርኩ ይቀበሉ ተብሎ ለጊዜው በተደረገው ስምምነት መሠረት የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ሹመት ጊዜውን ሲጠብቅ ቆየ ። ብፁዕ አቡነ ቄርሎስ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ጥቅምት ፲፩ ፲፱፻፵፫ ዓ. ም. ሲያርፉ ፤ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ስለ ብፁዕ አቡነ ቄርሎስ ዕረፍት በኀዘን ላይ ሁና ሦስት ወር ካሳለፈች በኋላ ፤ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በስምምነቱ መሠረት ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳስ ለመተካት ከ፮ቱ ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት መካከል አንድ ሊቀ ጳጳስ ለመሾም ምርጫ ለማድረግ ተወሰነ ።

የዚህም ክፍ ያለው የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ምርጫ ታኅሣሥ ፴ ቀን በ፬ ሰዓት የዘውድ አማካሪዎች ፤ ሚኒስትሮችና ምክትል ሚኒስትሮች የሕግ መምሪያና መወሰኛ ምክር ቤት ፕሬዚደንቶችና አማካሪዎች በኢትዮጵያ ጠቅላይ ግዛት ያሉት የየአድባራቱና የየገዳማቱ መምህራንና ሊቃውንት በአሉበት በሊቀ ጳጳሳቱ አዳራሽ ተፈጸመ ።

※ ※ ※

ለሊቀ ጳጳሳት ምርጫ መጥተው የነበሩት የሊቃውንት ስም ቀጥሎ የሚገኘው ነው ።

ብፁዕ አቡነ ማርቆስ ።

ብፁዕ አቡነ ማርቆስ ለሊቀ ጳጳሳት ምርጫ ከኤርትራ መጥተው ስለነበረ ፤ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስን እስከ አኤሮፕላን ማረፊያ ድረስ ሒደው ሸኝተዋል ።

—※—

ስለ ኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ምርጫ ከጠቅላይ ግዛቶች የመጡት ካህናት ስም ።

አንደኛ/ ከአዲስ አበባ ከተማ ፤
፩ መልአከ ፀሐይ ዘለቀ ሀ ማርያም
፪ መምህር ወልደ ሚካኤል ብ...
፫ መልአከ ገነት ሀብተ ወልድ ።

ሁለተኛ/ ከሸዋ ጠቅላይ ግዛት ፤
፩ ንቡረ ዕድ ገብረ ሚካኤል ።
፪ አለቃ ልሳነ ወርቅ ወልደ ዳዊት ።
፫ " መኰንን አብዩ ሀይ ።
፬ አፈ ንቡረ ዕድ ተክለ ማርያም ።

ሦስተኛ/ ከሐረር ጠቅላይ ግዛት ።
፩ መምህር ገ እግዚአብሔር ተክሌ
፪ ቄስ ገበዝ ዓለሙ ጓንጉል ።
፫ መምህር ወልደ ትንሣኤ ግዛው ፤

አራተኛ/ ከአሩሲ ጠቅላይ ግዛት ።
፩ መምህር ወልደ ጊዮርጊስ ወ ሚ
፪ አለቃ ተክለ ዮሐንስ ።

አምስተኛ/ ከሲዳሞ ጠቅላይ ግዛት ።
፩ አባ ኪዳነ ማርያም ፈረደ ።
፪ " ወልደ ጊዮርጊስ የምሩ ።

ስድስተኛ/ ከከፋ ጠቅላይ ግዛት ።
፩ አባ አረጋዊ ወልደ ገብርኤል ።
፪ አለቃ መንግሥቱ ባይለየኝ ።
፫ መምሬ መኰንን ወልደ አረጋዊ

ሰባተኛ/ ከኢሉባቦር ጠቅላይ ግዛት ።
፩ መምህር መንግሥቱ ጥሩነህ ።
፪ አባ በላይ ድረሴ ።
፫ መሪ ጌታ ደምሴ ጌታሁን ።

ስምንተኛ ከወለጋ ጠቅላይ ግዛት ።
፩ አባ ወልደ ሐና ሀብተ ጊዮርጊስ
፪ አባ ገብረ ማርያም ሐዲሱ
፫ መምሬ ውሂብ ገብሩ

ዘጠነኛ ከጐጃም ጠቅላይ ግዛት ።
፩ ሊቀ ጠበብት መንግሥቱ ወርቅነህ
፪ መምህር ኃይለ ኢየሱስ ተሰማ
፫ አለቃ ዓለማየሁ ጣሰ

አሥረኛ ከወሎ ጠቅላይ ግዛት ።
፩ መምህር ገብረ እግዚአብሔር ሐጉስ
፪ አለቃ ገብረ ሥላሴ ገብረ ኪዳን
፫ መምህር ኃይለ ማርያም ኃይለ ኢየሱስ

አሥራአንደኛ ከበጌምድር ጠ. ግዛት ።
፩ መምህር ሐረግ ገብረ ሕይወት
፪ መምህር ዜና ገብርኤል
፫ መምህር ግህሴ

አሥራሁለተኛ ከትግሬ ጠቅላይ ግዛት ።
፩ ንቡረ ዕድ ተስፋ ሚካኤል
፪ መምህር አፈወርቅ
፫ መሪጌታ ወልደ ዮሐንስ

አሥራሦስተኛ ኤርትራ
፩ አባ ተወልደ ብርሃን
፪ መምህር ገብረ እግዚአብሔር አበ ምኔት ዘደብረ ድማህ
፫ አባ ተስፋ ማርያም ዘደብረ ቢዘን
፬ መልአከ ሰላም ድግጥርስ

—※—

ከዚህ በኋላ የምርጫ ተቀባይ ኮሚቴ ፤ መራጮቹ የሚመርጡትን ሊቀ ጳጳስ ስም የሚያመለክተውን የተመራጮቹ ስም የተጻፈበትን ሰሌዳ ለመራጮቹ አዩሰጠ መራጮቹም በተመራጩ ስም አንፃር ምልክት እያደረጉ በተዘጋ ሣጥን ውስጥ ያገቡ ጀመር ።

የምርጫ ተቀባይ ኮሚቴ አንድ ባንድ እየተቀበሉ ከጠናቀቁ በኋላ ፮ ሰዓት ተኩል ሲሆን መራጮች ወደየተግባራቸው ተመለሱ ።

የምርጫው ተቀባይ ኮሚቴ ፤ ከመራጮች የተሰጡትን በሣጥን ውስጥ የታሸጉ የምርጫ ምልክቶች ካጠራቀመ በኋላ ሣጥኑን ከፍቶ አንድ ባንድ አጣርቶና መርምሮ እንዳስታወቀው ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ እጨጌ ወጳጳስ ዘሸዋ ከመቶ አምስት በዘጠና ስድስት ድምፅ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ እንዲሆኑ መመረጣቸው ታወቀ ።

በዚሁ ቀን ከቀትር በኋላ በ፲ ሰዓት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ብፁዓን ጳጳሳትን አስከትለው ሒደው በላይኛው ቤተ መንግሥት በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ዙፋን ፊት ልዑላን መሳፍንትና መኳንንት ባሉበት ቀርበው የምርጫ ተቀባይ ኮሚቴ ያቀረበው ቃለ ጉባኤ ከተነበበ በኋላም ስለ ሊቀ ጵጵስና ሹመት የቀረበውን ሥርዓት መሐላ ፈጸሙ ።

www.ethiopianorthodox.org

ቃለ ጉባኤ ።

ሰማችንን በዚህ ቃለ ጉባኤ መጨረሻ የጻፍንና የፈረምን እኛ የሊቀ ጳጳሳት ምርጫ ተቀባይ ኮሚቴ አባሎች ዛሬ ታኅሣሥ ፬ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ. ም. በ፫ ሰዓት አዲስ አበባ በሊቀ ጳጳሳት ግቢ ስብሰባ አድርገን ፤ የምርጫው ሥነ ሥርዓት ከጧቱ በአራት ሰዓት ተጀምሮ በ፯ ሰዓት በፊታችን ተፈጽሟል ።

በዚሁ ስብሰባ ውስጥ ደምበኞች መራጮች በጽሕፈት ያቀረቡትንና በዝግ ሣጥን ውስጥ የተጨመረውን የምርጫ ወረቀት እያነበብን ብልጫውን ከመዘዘን በኋላ በድምፅ ብልጫ የተመረጡት ሊቀ ጳጳሳት አቡነ ባስልዮስ መሆናቸውን እናመለክታለን ።

(ፊርማ) አቡነ ቴዎፍሎስ (ሰብሳቢ)
ንቡረ እድ ተክለ ሚካኤል ፤
መምህር ወልደ ሚካኤል ፤
ጸሐፊ ተክለ ጊዮርጊስ ፤
ሊቀ ትጉሃን ኃይሌ ወልደ ሩፋኤል ፤
አፈ ንጉሥ አየለ .... ፤
ቄስ መርዓዊ ኃይሉ ፤

የብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ቃለ ኪዳን ።

ግርማዊ ቀዳማዊ አጼ ኃይለ ሥላሴ ሆይ ፤

እኔ አባ ባስልዮስ ዛሬ ለኢትዮጵያ ሊቀ ጵጵስና ተመርጬ ፤ ቢንሆንም ሹመቱን ፈቅደውልኝ አሁን በግርማዊነትዎ ፊት ቀርቤ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንና ለግርማዊነትዎ አገልጋይ መሆኔን ስገልጽ ፤ በፊትዎ የታመነሁ አገልጋይ ነኝ ። ሃይማኖትና እውነትም ይመሰክሩልኛል ።

ከአባቶቻችን ከሐዋርያትና ከሠለስቱ ምዕትም ሲያያዝ የመጣውን የቤተ ክርስቲያን ሕግና ሥርዓት አክብሬ እጠብቃለሁ ። መሠረቷ ከእስክንድርያ ከቅዱስ ማርቆስ መንበር በሆነ በኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ሃይማኖት ጸንቼ እኖራለሁ ። ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ለቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴና በሕግ ለወራስያን መንግሥትዎ ፍጹም ታማኝ ሆኜ አገለግላለሁ ። በእኔም ውስጥ የሚገኙ ጳጳሳት ፤ ቀሳውስትና ዲያቆናትም እንደ ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ሕግና ሥርዓት ቤተ ክርስቲያንን እንዲጠብቁ ለግርማዊነትዎና በሕግ ለታወቁ ወራስያን መንግሥትዎ ታማኞች ሆነው እንዲያገለግሉ አደርጋለሁ ። ታኅሣሥ ፬ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ. ም.

አባ ባስልዮስ እጨጌ ወሊቀ ጳጳሳት ።

እኛ ባለንበት በዚሁ ቃለ ኪዳን ንግግሩ ሲፈርሙ ተመልክተናል ።
አባ ቴዎፍሎስ ጳጳስ ዘሐረር ፤
አባ ያዕቆብ ጳጳስ ዘወለጋ ፤
አባ ሉቃስ ጳጳስ ዘአሩሲ ...... ፤
አባ [illegible] ኤጲስ ቆጶስ [illegible] ።

የግርማዊነታቸው ቃል ።

በቤተ ክርስቲያን ሕግ መሠረት የተደረገው የሊቀ ጵጵስና ምርጫ ተመልክተን ፤ ለቤተ ክህነታችንና ለቤቱ መንግሥታችን ፍጹም ታማኝ መሆንዎን እየገለጹ በፊታችን ያቀረቡትን ቃለ ኪዳን ተቀብለን የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ እንዲሆኑ ፈቅደናል ።

ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ሃይማኖታችን የምትከተለውን ፤ የእግዚአብሔር ቤት ሰብ ምእመናን የሚጠብቁትን መንፈሳዊ ትግባር ለመፈጸም እግዚአብሔር እንዲረዳዎት ከልባችን እንመኝልዎታለን ።

ከዚህ በኋላ ፤ ሥርዓቱ ሲመቱን ለመፈጸም ጥር ፭ ቀን ወደ ካይሮ የሚሄዱ ስለሆነ ፤ ከግርማዊ ንጉሠ ነገሥትና ከግርማዊት እቴጌ ከመሰናበታቸው በፊት ይኸው ሰዓት ቀርበ ...... ለልዑላን መሳፍንትና ለብፁዓን ጳጳሳት ፤ ለክቡራን መሳፍንት ......

www.ethiopianorthodox.org

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ስለ ሊቀ ጳጳሳት ቅብዓት ለብፁዕ ፓትርያርክ አቡነ ዮሳብ የጻፉት ቃል ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

ለብፁዕ አቡነ ዮሳብ ፪ኛ ።

ቅዱስ ቡራኬዎ ይደርሰን ዘንድ እየለመንን ሰላምታችንን እናቀርባለን ።

የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ሥርዓተ ቅብዓት ጥር ፮ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓመተ ምሕረት ካይሮ ላይ እንዲፈጸም የብፁዕነትዎ መልካም ፈቃድ መሆኑን የካይሮ ሚኒስትራችን ስላስታወቀን ፤ በቤተ ክርስቲያናችን ሕግ መሠረት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ሊቀ ጳጳስ ሆነው የተመረጡበትን ተመልክተን ፤ እኛም የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ እንዲሆኑ ሹመታቸውን ፈቅደናል ። ስለዚህም ሥርዓተ ቅብዓቱ እንዲፈጸምላቸው ልከናቸዋል ።

ሁለቱን ቤተ ክርስቲያናች በፍቅር አስተሳስሮ ለማኖር ሁላችንም የደከምንበት ጉዳይ በዘመነ መንግሥታችንና ብፁዕነትዎ በመንበረ ማርቆስ በተቀመጡበት ዘመን ፍጻሜ በማግኘቱ ፤ ይህን ዕድል ለፈቀደልን ለእግዚአብሔር ምስጋና እያቀረብን የተሰማንን ታላቅ ደስታ ለብፁዕነትዎ እንገልጻለን ።

ለብፁዕነትዎ ረጅም ዕድሜና መልካም ጤና ልዑል እግዚአብሔር እንዲሰጥ ከልባችን እንመኛለን ።

ታኅሣሥ ሠላሳ ቀን ሺ ዘጠኝ መቶ አርባ ሦስት ዓመተ ምሕረት ፤ በነገሥን በሐያኛው ዓመት በአዲስ አበባ ቤተ መንግሥታችን ተጻፈ ።

ቀ፡ ኃይለ ሥላሴ ን፡ ነ፡

ወደ ካይሮ መሄድ ።

ጥር ፭ ቀን በ፰ ሰዓት ተኩል ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ የሊቀ ጵጵስናውን ሥርዓተ ሢመት ለመፈጸም በአኤሮፕላን ወደ ካይሮ ሔዱ ። ብፁዕነታቸውን ተከትለው የሔዱ ፤ ብፁዕ አቡነ ቴዎፍሎስና ፤ ክቡር ብላታ መርስዔ ኀዘን ወልደ ቂርቆስ ናቸው ።

የ ኢ ት ዮ ጵ ያ ዊ ው ሊ ቀ ጳ ጳ ሳ ት

የ መ ጀ መ ሪ ያ ው ጊ ዜ ሥ ር ዓ ተ ቅ ብ ዓ ት

የክርስትናን ሥርዓት በኢትዮጵያ ከገለጠው ከቅዱስ ፍሬ ምናጦስ (አባ ሰላማ) አንስቶ በዘመናችን እስከ ነበሩት እስከ አቡነ ቄርሎስ ድረስ በየጊዜው የተሾሙት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊቃነ ጳጳሳት በቁጥር ፻፲ ናቸው ። የታሪክ መፍለቂያ የሆነው የግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዘመነ መንግሥት የኢትዮጵያን ሊቀ ጵጵስና ለኢትዮጵያዊ ስላደረገው ፻፲፩ኛው ተራ ቁጥር ለብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ሆነ ። መጀመሪያው ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳሳት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ መንፈሳዊውን ቅብዓት ለማድረስ ከተከታዮቻቸው ከአቡነ ቴዎፍሎስና ብላታ መርስዔ ኀዘን ወልደ ቂርቆስ ጋራ ወደካይሮ ስለመሄዳቸው ባለፈው ጊዜ በጋዜጦች ተነግሯል ። አሁንም ስለ ቅብዓቱ ሥነ ሥርዓት የደረሰንን ወሬ ከዚህ በታች ገልጠነዋል ።

በካይሮ ላይ አቀባበል ።

ብፁዕ አቡነ ባስልዮስና ተከታዮቻቸው በኢትዮጵያ የአየር መንገድ ተጉዘው ጥር ፪ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓም ረቡዕ ካይሮ ሲደርሱ ክቡር ፊታውራሪ ታፈሰ (የፓትርያርኩ) መልክተኛና ሌሎች ታላላቅ ሰዎች ሁሉ በአይሮፕላን ማረፊያው ላይ ተቀበሏቸው ። ከበትረክናውም ሲደርሱ ደወሎች በረጅም ድምፅ የአክብሮት ሰላምታቸውን ሰጡ ። ፳፬ ዲያቆናት ልብሰ ተክህኖ ለብሰው በቀኝና በግራ ተሰልፈው ይጠብቁ ነበርና ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ በዲያቆናቱ ታጅበው ወደ ቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ገብተው እጅ ነሡ ። ቀጥሎም ፓትርያርኩ ብፁዕ አቡነ ዮሳብ ወዳሉበት ገብተው ሰላምታ አቀረቡ ። ከዚያም በኋላ የሀገሩን ፕሮቶኮል ለመጠበቅ በአብዲን ቤተ መንግሥት በእንግዶች መፈረሚያ መዝገብ ስማቸውን ከጻፉ በኋላ ወደ በትረክናው ተመልሰው ፓትርያርኩ ባዘጋጁላቸው ማረፊያ ተቀመጡ ።

ሢመተ ሊቀ ጵጵስናው ።

ጥር ፮ ቀን ፲፱፻፵፫ እሑድ የሢመተ ሊቀ ጵጵስናው ሥነ ሥርዓት በማርቆስ ቤተ ክርስቲያን እንደሚፈጸም በጋዜጦች ከመነገሩ በላይ ብፁዕ ፓትርያርክ በተለይ ለብዙዎች ታላላቆች ሰዎች ጥሪ አድርገው ነበር ። ከጧቱ በ፪ ሰዓት በትረክናው በሕዝብ ተመላ ። ክቡራን ሚኒስትሮችና ፓሻዎች ፤ የልዩ ልዩ እምነት ክርስቲያኖች ጳጳሳትና ሊቃነ ጳጳሳት የበዓሉ ተካፋይ ለመሆን መጥተው ነበር ። እንዲሁም የኢት

www.ethiopianorthodox.org

ዮጵያና የኤርትራ አንድነት ማኅበር ዋና ጸሐፊ አቶ ተድላ ብይሩ ከሌሎች ሌሎችም ሊቀ ለሉ ሁለት ዘጋቢዎችም በዓሉን ለማክበር በመከከላችንን በርፍን ይዘው ዋሚት ለኢት ዮጵያ ያስገኛቸውን ዕድሎች በመጫወት ጊዜውን በደስታ አሳለፍነው ።

በ፱ ሰዓት ተኩል ብፁዕ ፓትርያርክ ገባሬ ሠናይ ቀሳውስ ሆነው ከ፮ ሜትሮፖ ሊታችና ከ፱ ጳጳሳት ጋር ሥርዓተ ቅዳሴ ጀመሩ ። ከጸሎተ ወንጌል ላይ ሲደርሱ መጽሐፈ ሢመቱን እያነበቡ በአንብሮተ ዕድ ሥርዓተ ሢመቱን ሲፈጽሙ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ በመንበሩ ፊት በወንበር ተቀምጠው ነበር ። ፓትርያርኩ በረጅም

ፓትርያርኩ ለአቡነ ባስልዮስ ሥርዓተ ትብዓት ሲያደርጉ ።

ድምጽ ብስልዮስ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ሊቀ ጳጳሳት ነው ፤ የመንፈስ ቅዱስ በረከት ይደርበት፡ እያሉ በመስቀል እ ባረኩ ፫ ጊዜ በዜማዊ አነጋገር ለሕዝቡ አሰሙ ።

ብፁዕ ፓትርያርኩ የትብዓት ሥርዓት ፈጽመው ቃለ ቡራኬ ሲያደርጉ ።

በቅብዓቱ ጊዜ የጸሎቱ ተካፋይ የነበሩት ሜትሮፖሊሶችና ጳጳሳት የሚከተሉት ናቸው፡ አቡነ አትናቴዎስ የቤኒሱዊፍ ሜትሮፖሊስ ፤ አቡነ ቶማስ የገርቢያ ሜትሮፖሊስ ፤ አቡነ ሚካኤል የአስዩጥ ሜትሮፖሊስ ፤ አቡነ ባኩሚዮስ የአምዱርሀማን ሜትሮፖሊስ ፤ አቡነ ዮሐንስ የጊዛ ሜትሮፖሊስ ፤ አቡነ ዮሐንስ የከርቱም ሜትሮፖሊስ ፤ አቡነ ቴዎፍሎስ የሐረር ጳጳስ ፤ አቡነ ቴዎፍሎስ የዴር ሱርያን ጳጳስ ፤ አቡነ አርሳንዮስ የዴር ቦሉስ ጳጳስ ፤ አቡነ ባኩሚዮስ የዴር መሐረክ (ቍስቋም) ጳጳስ ፤

በ፱ ሰዓት [illegible] ሥርዓተ ቅዳሴው ተፈጸሞ ወርቃቱ ሕዝብ ሆኖ [illegible] ቅን ማታ ብፁዕ ሊቀ ጳጳሳት አቡነ ባስልዮስ የቅዱስ ማርቆስን መከን መንበር [illegible] ከተከታዮቻቸው ጋራ በባቡር ተሳፍረው ወደ እስክንድርያ ወረዱ ።

www.ethiopianorthodox.org

በእስክንድርያ የተደረገ አቀባበል ።

ከካይሮ እስከ እስክንድርያ ርሕቀቱ ፪፻፰ ኪሎ ሜትር ነው ። ይህንኑም ጉዞ በ፫ ሰዓት ተኩል ውስጥ ፈጽመን እስክንድርያ ስንደርስ ከሁለት ሺህ የማያንሱ የኮፕት ኦርቶዶክሶች በባቡሩ ጣቢያ ይጠባበቁን ኖሮ ጣቢያውን በጭብጨባ አደመቁት ። ከባቡሩም ስንወርድ የብፁዕ አቡነ ባስልዮስን መስቀል ለመሳለምና የልብሳቸውን ዘርፍ በመዳሰስ በረከት ለማግኘት ሕዝቡ እርስ በርሱ ሲጋፋ የደስታ ሁካታ ጣቢያውን ሞላው ። ከዚያም አልፈን ከቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ስንደርስ የገዳሙ ሊቀ ጳጳሳት አቡነ መንሱር ዲያቆናቱን ልብሰ ተክህኖ አልብሰው አጥራስ ኪርያላይሶን እያሉ በታላቅ ክብር ተቀብለውን በዚያው አደርን ።

በቅዳሴ ጊዜ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ከጳጳሳት ጋራ ሆነው ይታያሉ ።

ብፁዕነታቸው በእስክንድርያ በቅዱስ ማርቆስ መቅደስ ኢትዮጵያዊውን ቅዳሴ ለመቀደስ አስበው ነበር ። ዳሩ ግን ቤተ ክርስቲያኑ በዘመናዊ አሠራር እንዲሠራ ታስቦ ጣሪያውም ግድግዳውም ፈርሶ እንደገና በመታነጽ ላይ ነበርና በዚህ ምክንያት ስላልተቻለ በዚያው አጠገብ በምትገኝ በመሐረም ቤይ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ጥር ፯/ ፶፫ ሰዓት ጧት ቅዳሴ አደረጉ ። ቅዳሴውን ለመስማትና ቡራኬያቸውን ለመቀበል የተሰበሰበው ሕዝብ በጣም ብዙ ነበር ። እንደ አጋጣሚም ሰሞኑን ኢትዮጵያውያን መነኩሳት ከየገዳማቱ ተሰብስበው በዚያ ስለተገኙ ቅዳሴው በሚገባ ደምቆ ተሰምቷል ።

ፓትርያርኩ ጸሎተ ማዕጠንቱ ሲጸልዩ ጳጳሳቱ አስተባብረዋቸዋል ።

ከቅዳሴ በኋላ አቡነ መንሱር ግብዣ አድርገውልን ብለው ስለሰሙ ፫ ጊዜ ግብዣ ተደረገ ። ይህ ሁሉ ሲሆን ፎቶግራፍ አንሺዎች ለፎቶግራፍ ይሽቀዳደሙ ነበር ። ሊቀ ጳጳሳት አቡነ ባስልዮስ ለቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ሕንፃ ስለ እርዳታ አንድ መቶ ፓውንድ ሰጥተው በ፯ ሰዓት ከተከታዮቻቸው ጋራ ወደ ካይሮ ተመለሱ ።

ስለ በዓሉ ክብር የተደረጉ ግብዣዎች ።

ስለ መጀመርያው የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ክብር እየተባለ በልዩ ልዩ ስፍራ ግብዣ ተደረገ ።

(ሀ) ጥር ፮/ ፶፫ ሰዓት በ፲ ሰዓት ብፁዕ ፓትርያርክ ከ፪፻ የሚበልጡ መኳንንት ጠርተው በበትረክናው የሻይ ግብዣ አደረጉ ። በዚህ ግብዣ ላይ የልዩ ልዩ እምነት ክርስቲያኖች ጳጳሳትና ሊቃነ ጳጳሳት ነበሩ ።

www.ethiopianorthodox.org

(ለ) በኢትዮጵያ ወዳጆች አንዱ ክቡር አዚዝ ቤይ ሚሽሪቂ ደስታቸውን ለመግለጽ በዚሁ ዕለት ማታ ፲ ያህል ታላላቅ ሰዎች ጠርተው የራት ግብዣ አደረጉ ። ክቡራን ሚኒስትሮችና ፓሻዎች ጳጳሳትና ሜጥሮጶሊሶች በግብዣው ላይ ነበሩበት ። የጊዜ ሜጥሮጶሊስ አቡነ ዮሐንስ ኢትዮጵያዊውን ቅዳሴ በጥር ፯/ ማር ሰግራሚርን አንስተውት ኖሮ በግብዣው ሰዓት ዜማውን እያሰሙ መኳንንቱን ደስ አሰኙዋቸው ።

(ሐ) ጥር ፰ ቀን ማክሰኞ የአንግሊካን ቤተ ክርስቲያን ቢሾፕ አሌን ለብፁዕ አቡነ ባስልዮስና ለተከታዮቻቸው ለሌሎችም ታላላቅ ሰዎች የምሳ ግብዣ አደረጉ ።

(መ) በዚሁ ቀን ማታ ክቡር ፊታውራሪ ታፈሰ ሀብተ ሚካኤል ለ፩፻ ሰው ጥሪ አድርገው በኢትዮጵያ አምባሳድ ታላቅ ግብዣ አደረጉ ። በዚህ ግብዣ ላይ መሳፍንትና ሚኒስትሮች የውጭ አገር መንግሥታት አምባሳደሮችና ሚኒስትሮች እንዲሁም ሜጥሮጶሊሶችና ጳጳሳት ነበሩ ።

በኢትዮጵያ አምባሳድ የፓኪስታን አምባሳደርና ሌሎችም ታላላቅ መኳንንቶች ከብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ጋራ ይነጋገራሉ ።

አምባሰደሮች ሁሉ ወደ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ በየተራ እየቀረቡ መልካም ምኞታቸውን በመግለጽ አነጋገሩዋቸው ። ይልቁንም የፓኪስታን አምባሰደር ሐጂ

በኢትዮጵያ አምባሳድ ከተሰበሰቡት መኳንንት አንዳንዶቹ በዚህ ስዕል ይታያሉ ።

አብዱል ሳተር ሳይት ባሁኑ ጊዜ የክር ዲፕሎማቲክ ተቀዳሚ ስለሆኑ ደስ በሚያሰኝ አኳኋን ከነጋገሩዋቸው በኋላ ፓኪስታንን ፩ ጊዜ እንዲጎበኙ እመኛለሁ ሲሉ አሳባቸውን ገለጡ ። የሎግ አረብ ጀኔራል ሴክሬታሪ አዛም ፓሻ ደግሞ እንደዚሁ ልባዊ ንግግር አደረጉላቸው ።

(ሠ) የጤና ጥበቃ ሚኒስትር የነበሩት ክቡር ነጊብ እስክንዳር ፓሻ ለብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ክብር ብዙ ሰው ጠርተው በዚያው ቀን ማታ የራት ግብዣ አደረጉ ።

እንዲሁም ግብዣ ለማድረግ እየፈቀዱ ክቡር ፊታውራሪ ታፈሰን የጠየቁ ብዙ ወዳጆች ነበሩ ። ዳሩ ግን ተከታዮቹ ቀኖች ጾመ ረቡዕና ጾመ ገሃድ ዘጥምቀት መሆናቸውን እየገለጡ ስለነገሩዋቸውና አለመቻሉን ስላስረዷቸው ዕድል ሳያገኙ በመቅረታቸው እያዘኑ ተመለሱ ።

ኢዋ ሌትማን

[illegible]

ኢዋ ሌትማን የግዕዝ የአማርኛ የትግርኛ [illegible]

[illegible]

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም በቀር ስለ ኢትዮጵያና ስለ ምሥራቃውያን ሥነ ትምህርት ብዙ ምርመራ ያደረጉና የጻፉ በመሆናቸው የተመሰገኑ ናቸው ። በለፈው ወር ወደ ከይሮ መጥተው ሰንብተው ኖር ስለ ኢትዮጵያዊው ሊቀ ጳጳሳት የተደረገውን ሥነ በዓል ለማ

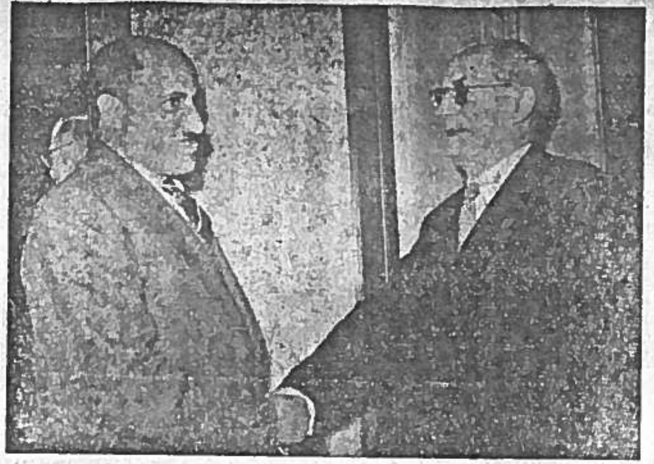

ፕሮፌሶር ሊትማንና ብላታ መርስዔ ኀዘን በግዕዝ ሲጫዎወቱ ይታያሉ ።

የት ጊዜው አጋጠማቸው ። እንዲሁም በኢትዮጵያ አምባሳድ ለግብዣ ከተጠሩት ታላላቆች አንደኛው እሳቸው ስለሆኑ በዚያ በግብዣው ሰዓት ከአቡነ ቴዎፍሎስና ከብላታ መርስዔ ኀዘን ጋራ በግዕዝ ቋንቋ ሲጨዋወቱ አመሹ ።

ሽማግሌው ፕሮፌሶር ዛሬ የ ፹፭ ዓመት ዕድሜ ናቸው ። የኢትዮጵያን ታሪክ ለመመርመር የጀመሩት ግን ገና የ ፲፯ ዓመት ዕድሜ ሳሉ ጀምሮ መሆኑን ለብላታ መርስዔ ኀዘን ያጫውቷቸው ነበር ። አሁንም ዕድል ቢያጋጥማቸው ኢትዮጵያን ለማየት ከመመኘት አላቋረጡም ።

የኒሻን ሽልማት ።

የኢትዮጵያና የግብጽ ወዳጅነት እየሰፋ ከመሄዱ የተነሣ በሁለቱ አገሮች መካከል የወዳጅነት መግለጫ የሚሆን የኒሻን ሽልማት መቀባበል ከተጀመረ ቴይቷል ። አሁንም ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በአምባሳደራቸው በኩል ኒሻን ለብዙ የኢትዮጵያን ወዳጆች ስለሸለሙ ዝርዝራቸውን እንገልጻለን ። ከላሙንም

ከመጀዶ አስቀድሞ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ታላቁን ማኅተመ ሰሎሞን ከሁን በፊት እንደ ተሸለሙ ለአንባቢዎች መግለጽ የተገባ ነው ። ቀጥሎም አልጋ ወራሹ ልዑል መሐመድ አሊ ጥር ፯/ ፵፫ የሰሎሞንን ከርዶን ስለ ተሸለሙ የሁለቱ አገሮች ወዳጅነት የተስፋፋ መሆኑን የግብጽ ጋዜጦች በሰፊ ጽፈውታል ።

ከዚህም በኋላ ብፁዕ አቡነ ዮሳብ ፪ኛ ጥር ፳/ ፵፫ ዓ ም የሰሎሞንን ከርዶን ተሸለሙ ። ዳግመኛ በጥር ፳፯ ፱ ቀን ከዚህ በታች ለተጻፉት ለቤተ ክህነትና ለቤተ መንግሥት ሰዎች በኢትዮጵያ አምባሳድ በዓል ተደርጎ የኒሻን ሽልማት ተሰጠ ።

በኢትዮጵያ አምባሳድ ብፁዕነታቸው ከታላላቅ ሰዎች ጋራ ይታያሉ ፤ ከተሸላሚዎቹ አንዱ አቡነ አትናቴዎስ የኢትዮጵያን ኮርዶን አድርገዋል ።

አቡነ አትናቴዎስ የቤኒሱዌፍ ሜጥሮጶሊስ የኢትዮጵያ ኮርዶን ፣ አቡነ ቴርሎስ የኬና ሜጥሮጶሊስ የኢትዮጵያ ኮርዶን ፤ አቡነ ቶማስ የገርቢያ ሜጥሮጶሊስ የኢትዮጵያ ኮርዶን ፤ አቡነ ዮሐንስ የጊዛ ሜጥሮጶሊስ የኢትዮጵያ ኮማንደር ከፍተኛ አቡነ ባኩሚዮስ የደር መሐረክ ጳጳስ የኢትዮጵያ ኮማንደር ፤ አቡነ ቴዎፍሎስ የደ ሱርያን ጳጳስ የኢትዮጵያ ኮማንደር ፤ አቡነ መንሱር የእስክንድርያ ድር ማርቆስ አ ... የኢትዮጵያ ኮከብ አምበል [illegible] የኢትዮጵያ ኮከብ ብሉ [illegible]

ክቡር አብደል ሐዲ ፓሻ ጠቅላይ ሚኒስትር የነበሩት [illegible] ፓሻ የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር የነበሩ የኢትዮጵያ ኮርዶን ፤ ክቡር [illegible]

www.ethiopianorthodox.org

ፓሻ የጦሩና ግብፃ ሚኒስትር የነበሩ የኢትዮጵያ ኩርዶኝ ፤ ክቡር ላፅ ሐበጊ ፓሻ
የንግድ ሚኒስትር የነበሩ የኢትዮጵያ ኩርዶን ፤ ክቡር ሐሱና ፓሻ የውጭ ጉዳይ ሚኒስ
ትር የነበሩ ፻ምኒልክ ኮማንደር ከነፕላኩ ። ክቡር ከሪም ሳቤት ፓሻ የኢትዮጵያ
ኮማንደር ከነፕላኩ ። ክቡር ፉዓድ ጊርጊስ ፓሻ የኢትዮጵያ ኮማንደር ከነፕላኩ ፤
ክቡር አዚዝ ቤ ምክትል የኢትዮጵያ ኮማንደር ከነፕላኩ ፤ ክቡር ራግብ ቤይ እስከንዳር
የኢትዮጵያ ኮማንደር ፤ ክቡር እስከንዳር አሳብጊ ፓሻ የኢትዮጵያ ኮማንደር ፤ ዶክ
ተር ሙራድ ከሚል የኢትዮጵያ ኮማንደር ፤

ሄልዮፓሊስ ።

ሄልዮፓሊስ በስተምሥራቅ በኩል የሚገኘው ዘመናዊው የካይሮ ከተማ ነው ፤
በዚህ ሰፍራ የሚቼ የቆሞስ ኢብራሂም ሉቃስ ቤተ ክርስቲያን ይገኛል ። የሕማቹ
ልጆች ለአባታችን ጸሎተ ፍትሐትና ጸሎተ ቅዳሴ ያድርጉልን ብለው ብፁዕ አቡነ ባስል
ዮስን ስለለመኑዋቸው ጥር ፱/ ፃ፫ ሐሙስ በዚህ ቤተ ክርስቲያን ጸሎተ ቅዳሴ አደረጉ ።

በዓለ ጥምቀት ።

የጥምቀት በዓል በግብጻውያን ልማድ እንዴት እንደሚከበር ለማየት በጣም
ጓጉተንለት ነበር ፤ ዳሩ ግን እንዳሰብነው ያህል ሊሆን አልቻለም ። ቅዳሴው በሌሊት
ከመሆኑ በቀር ከዘወትሩ የእሑድ ዕለት የተለወጠ ምን በዓል የለበትም ። ሐሙስ
ማታ ደወል ተደውሉ ካህናቱ ተሰበሰቡ ፤ ከሕዝቡም ለጸሎት የመጣ ነበር ። ከማታው
እስከ ፬ ሰዓት ድረስ የበዓሉ ጸሎት በውሀው ላይ በዜማና በንባብ ተደርጎ ውሀውን
ለሕዝቡ ላይ ረጩት ፤ ከዚያም በኋላ ቅዳሴ ገቡና ከሌሊቱ በ፰ ሰዓት ተኩል ከቅዳሴ
ወጡ ። ቁርቡም ሥርሖተ ሕዝብ ሆኖ በዓሉ ተፈጸመ ።

እርዳታ ።

ፓትሪያርኩ ብፁዕ አቡነ ዮሳብ የቤተ ክርስቲያንን ፕሮግሬስ የሚወዱ ናቸው ።
ስለዚህም ለቤተ መጻሕፍትና ለጳጳሳት ማረፊያ የሚሆን ባለ አራት ደርብ የሆነ ትልቅ
ቤት አሁን በቅርቡ ጊዜ በበትረከናው አሠርተዋል ። ይህንንም በጎ ሥራ ግርማዊ ንጉሠ
ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ስለ ሰሙ ስለ እርዳታ ፪፻ ወቄት የኢትዮጵያ
ወርቅ ልከውላቸው ነበርና ጥር ፱ ቀን ፃ፫ ዓ ም በጸሎትና በቡራኬ ተቀብለውታል ።

እንዲሁም ደግሞ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ለልዩ ልዩ ገዳማትና ለችግረኞች ስለ
እርዳታ ከሰጡት ከ፪፻፶ ፓውንድ በላይ ለበትረከናው ፪፻ ፓውንድ ፤ ለቤተ ክህነት ቴማሪ
ቤት (ማሐመሻ) ፻ ፓውንድ ፤ ለበትረከናው ገዳም ለሚያደርጉትና ለሙዚምሩት ለአር
ድእቶም ፶፪ ፓውንድ ፤ ለሄሊዮፖሊስ ቤተ ክርስቲያን ፻ ፓውንድ ሰጥተዋል። ቀሚስ
[illegible]

ወደ አዲስ አበባ መመለስ ።

ጥር ፲፩ ቀን ዓርብ ከጧቱ በ፪ ሰዓት ከካይሮ በሚባለው በአዲሱ የኢትዮጵያ አየር
ባቡር ተሳፈርን ፤ በዚህም ጊዜ ክቡር ሬታውራሪ ታሪክ ጳጳሳትና ሌሎችም ወዳጆቹ
እስከ አየርፕላን ጣቢያ ወጥተው ሸኝተውናል ።

በካይሮ ሰፈረ ሰዓት ፰ ሲሆን አሥመራ ደረስን ፤ በአውሮፕላን ጣቢያ
ክቡር ኩሉኔል ታጋ እንዲቁሩሉስና ብዙ ክቡራን መኳንንት እንደዚሁም ብዙ ሕዝብ ወንዱ
ሴቱ ተሰብስበው ይጠባበቁ ኖር ብፁዕ ሊቀ ጳጳሳት ከአውሮፕላን ሲወርዱ ጭብጨ
ባና እልልታ ሆነ ። ካህናቱ መስቀል ይዘው በወርቅ ቤተ ክህነት አጊጠው ወረብ
ወርበው በክብር እያሸበሸቡ ተቀበሉ ። ወረቡም ፤
[illegible] ቅዱሳን ጳጳሳት መጽኡ ወስእሉ [illegible] እስከ
[illegible] ብፁዕ ሊቀ ጳጳሳት [illegible] በውስቴታ
የሚል ነው ። የተሰናዳውን ድርሰት ለመፈጸም ብዙ ጊዜ ባለማግኘቱ ቀረ እንጂ
[illegible] ወንጌል እስከ ለዓለም አዘጋጅተው ነበር ።
የቅድስት ማርያም ተማሪ ቤት ወጣቶች ወንዶቹም ሴቶቹም የኢትዮጵያን
ሰንደቅ ዓላማ ይዘው ተሰልፈው መዝሙር እየዘመሩ ተቀበሉ ። አባቶቻ ትምህርት
ዘአግአዝያን ኢትዮጵያውያን መምህራን የሚል ቃል የተጻፈበትን የተማሪ ቤቱን
አርማ ይዘው ነበር ።

ከተማሪዎቹ መካከል ፀሐይ አብርሃም የተባለ አንድ ትንሽ ወጣት በብፁዕነ
ታቸው ፊት ቀርቦ ስለ ብፁዕነታቸው ክብር ከተማሪ ቤቱ ያተሰናዳውን ዲስኩር አቀ
ላጥፎ ሲናገር በጣም ደስ አሰኘ ። እንዲሁም ከሴቶቹ ተማሪዎች መካከል ርብቃ ሕያው ፤
ሰንበቱ ገብረ ኪዳን ፤ ገነት ግደይ የተባሉ ፫ ቄነጃጅት ወጣቶች በፀውደ ብርት የተ
ዘጋጀ አበባ ይዘው ቀርበው ለብፁዕነታቸው አበረከቱ ።

ሕዝቡ የደስታውን ስሜት ለመግለጽ ገና በመቅድሙ ላይ ሳለ የተወሰነው
የዕረፍቱ ጊዜያት አጭር ስለሆነ የምኞቱን ያህል ለመፈጸም ጊዜው ሳይፈቅድ ቀረ ።
እኩል ሰዓት ከቆየን በኋላ ብፁዕ ሊቀ ጳጳሳት ሕዝቡን በመስቀል ባርከው አቡነ
ዘበሰማያት ሰጥተው አሳረጉ ። ከዚያም በኋላ ከአሥመራ ተነስተን ወደ አዲስ አበባ
ጉዞአችንን ቀጠልን ። በአድዋና በአክሱም መካከል ሽልፈን የደጀንን ተራራ በስተ
ቀኝ እያየነው ተጉዘን አዲስ አበባ በ፲፩ ሰዓት ከ፵፭ ደቂቃ ገባን ።

ከልዩ ተላላኪ ።

www.ethiopianorthodox.org

ስለ ኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊቀ ጳጳሳት አቀባበል
የበዓሉ ፕሮግራም ።

፩ኛ ፤ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ጥር ፲፭ ቀን ከእኩለ ቀን በኋላ በ፲ ሰዓት በኢትዮጵያ ያየር መንገድ ኤሮፕላን አዲስ አበባ ይገባሉ ።

፪ኛ ፤ ልዑል መኰንን መስፍን ሐረር በግርማዊነታቸው ስም ኤሮፕላን ማረፊያ ድረስ ሔደው ይቀበሏቸዋል ፤ እንዲሁም ብፁዓን ጳጳሳት ፤ ክቡራን ሚኒስትሮች ፤ የመንግሥት የሲቪልና የወታደር ክፍል ታላላቅ ሹማምንት ፤ ኤሮፕላን ማረፊያ ድረስ ሔደው ይቀበሉዋቸዋል ።

፫ኛ ፤ ኤሮፕላኑ እንደ ገባ ልዑል መኰንን መስፍን ሐረር ከኤሮፕላኑ ውስጥ ገብተው የግርማዊነታቸውን የመልካም ምኞት መልእክት ለብፁዕነታቸው ያቀርባሉ ።

፬ኛ ፤ ቀድሞ ብሎ ሔዶ ተሰልፎ የሚጠባበቀው የጦር ሠራዊት የክብር ሰልፈኛ ብፁዕነታቸው ከኤሮፕላን ሲወርዱ የክብር ሰላምታ ይሰጣል ።

፭ኛ ፤ ከዚህ በኋላ ብፁዕነታቸው በልዩ አቶሞቢል ተቀምጠው በአቶሞቢሊዎች ታጅበው በፊልድ ማርሻል ስሙትስ በቸርችል መንገድ ፤ በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ጐዳና ፤ ወደ ታላቁ ቤተ መንግሥት ይሔዳሉ ።

በ ቤ ተ መ ን ግ ሥ ት ።

፮ኛ፤ አንድ የክብር ዘበኛ ጓድ በቤተ መንግሥቱ ቅጽር ግቢ ተሰልፎ ይጠባበቃል። ብፁዕነታቸው እንደ ደረሱ የክብር ሰላምታ ይሰጣል ።

፯ኛ ፤ የያድባራቱ አለቆች የክብር ልብሳቸውን ካህናቱም ልብሰ ተክህኖታቸውን ለብሰው በቤተ መንግሥቱ በተለይ በተዘጋጀላቸው ሥፍራ ሆነው ይጠባበቃሉ ።

፰ኛ ፤ በ፲ ሰዓት ተኩል ግርማዊ ንጉሠ ነገሥትና ግርማዊት እቴጌ ልዑላን መሳፍንት ፤ ክቡራን ሚኒስትሮችና መኳንንት የቤተ ክህነት አለቆችና ካህናት ባሉበት ብፁዕነታቸውን ለመቀበል በታላቁ ቤተ መንግሥት ይገኛሉ ፤ በዚህም ጊዜ የኮር ዲፕሎማቲክ ጓዱን ለማክበር በዚያው ይገኛሉ ።

፱ኛ፤ ብፁዕነታቸው ከቤተ መንግሥት እንደደረሱ ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥትና ለግርማዊት እቴጌ የቡራኬ ሰላምታ ይሰጣሉ ። በዚሁም ጊዜ ፳፩ ጊዜ መድፍ ይተኰሳል ። የከተማው አድባራት የመድፉን ድምጽ ተከትለው ስለደስታው የደወል ድምጽ ያሰማሉ ።

፲ኛ ፤ ብፁዕነታቸው ንግግር ያደርጋሉ ፤ ቀጥሎም ክቡር ቢትወደድ መኰንን ጠቅላይ ሚኒስትር ንግግር ያደርጋሉ ።

፲፩ኛ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ስለ ብፁዕነታቸው ክብር ንግግር አድርገው ለመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ መግለጫ ይሰጣሉ ።

፲፪ኛ ከዚህ በኋላ የሻምፓኝ ግብዣ ይደረጋል ።

፲፫ኛ ፤ ጥር ፲፰ ቀን ስለ በዓሉ ክብር በ፳ ሰዓት በታላቁ ቤተ መንግሥት በልዑላን መሳፍንት ለክቡራን ሚኒስትሮችና መኳንንት ለቤተ ክህነት አለቆች የምሳ ግብዣ ይደረጋል ከዚህ በኋላ የበዓሉ ፍጻሜ ይሆናል

አዲስ አበባ ጥር ፲ ቀን ፲፱፻፵፩ ዓ. ም.

የብፁዕ አቡነ በሰልዮስ ንግግር ።

ጃንሆይ ።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ዕድል ብሊቀ ጳጳስነት ማዕርግ እድገቱ አግኝቶ ለዚ ሣምሮ ዕድሉ ተቋዳሽ ሆኛ በማገኘቴ ከሁሉ አስቀድሞ እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ።

ግርማዊ ሆይ ።

በክርስቶስ ክርስቲያን የመባልን ዕድል ቀደም ብላ የወሰደችው ኢትዮጵያ የሃይማኖትና የምግባር ባለቤት በመሆኑዋ መንፈሳዊና ሥጋዊ ሀብትን አጣምራ ይዛ ስትሠራበት እስከዚሁ ዘመን ደርሳለች የምንፈስ ብርታት ለሥጋ ደካማነት ኃይልን ስለሚሰጠው መንፈሳዊ ሀብትና ሥጋዊ ሀብት ተደጋጋፊዎች ሆነው ይኖራሉ ።

ኢትዮጵያ በፊት በኦሪት በኋላም በወንጌል የእግዚአብሔርን አምልኮ ተቀብላ ስታምን ቤተ መንግሥቱና ቤተ ክህነቱ ባንድ ልቡና ባንድ ፈቃድ ተቀብለውታል።

ኢትዮጵያ በደጋጎቹ በአብርሃና በአጽብሐ ዘመን የክርስቶስ ብርሃን ስለበራባት የመጀመሪያውን መሪዋን ሰላማን ከሣቴ ብርሃን አሰኝታዋለች እሱዋ በክርስቶስ ልብሰ ብርሃን የተጎናጸፈች ክርስቲያናዊት ሁና በሱዋ ዳግም ሐዋርያዋ ከሣቴ ብርሃን በመባሉ ማኅቶተ ብርሃን ተቀባይ የሆነው የኢትዮጵያ ሕዝብ በወንጌል ስብከት ዘይትና ፈትል ሁና ቢገኝለት ነው ።

እንዲሁም አብርሃና አጽብሐ የወንጌልን ብርሃን መጀመሪያ ተቀባይ በመሆናቸው ይህን ከብርሃን የተወረሰ ስም አትርፈዋል ።

ከዚህ አስቀድሞ ሕፅዋ ለህንደኬ የተባለው የኢየሩሳሌም መንገደኛ ስለኢየሱስ ክርስቶስ የተነገረውን የኢሳይያስን ተፈጻሚ ትንቢት በሐዋርያው በፊልጶስ ቃል ሰምቶ ሳይጠራጠር ማመኑ ፣ ኢትዮጵያ ‹ሳያዩኝ ያመኑብኝ ብፁዓን ናቸው› የተባለውን ብፅዕና ተቀባይ መሆኗን ያስረዳል ።

ወንጌል በአሪት ተተክታ በኢትዮጵያ ውስጥ ከተስፋፋች ከብዙ ጊዜ ጀምሮ የኢትዮጵያ ቤተ መንግሥት ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በሊቀ ጳጳስና በጳጳስ በኩል ሙብት እንዲኖራት ብዙ ጥያቄዎች ሳይደረግ አልቀረም ።

ነገር ግን ጊዜው ሳይደርስ በመቅረቱ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ብዙውን ዘመን በዚያው በቆየው ልማድ ስትተዳደር ኖረች ። አንዳንድ ጊዜም በልዩ ልዩ ችግር ምክንያት በፈቃደ እግዚአብሔር በተሾመላት በኢትዮጵያዊ ጳጳስ ሥራዋን መቀጠሏ አልቀረም ።

በፈቃደ እግዚአብሔርም ከኢትዮጵያ ቅዱሳን ጳጳስ ለመሆን የበቁት ታላቁ ሐዋርያ ተክለ ሃይማኖት መሆናቸውን ስናገር የመንፈሳዊው ብርሃን በሁላችን ላይ ይደር እያልሁ ነው ።

የአቡነ ተክለ ሃይማኖትን ቃሪበ በጭሩ ሳስታውስ ፤ አባትዎ አፄ ይኩኖ አምላክ ለቤተ ክርስቲያን ያቀሉላት ውለታ አብር ይታሰበኛል ። ከዚህ በቀር የኢትዮጵያ ነገሥታት በጠቅላለው ለአብነታቸው አስተዳደር የብርሃን መሪዎች ከመሆናቸው በላይ በቤተ ክርስቲያንም በኩል የመንፈስ መሪዎች ሆነው የሠሩትን መልካም ሥራ ቤተ ክርስቲያን አትዘነጋውም ።

ግርማዊ ሆይ ።

ከመጀመሪያው አባትዎ ከዳዊት ፤ ቀጥሎም ከሰሎሞን ሥራ ጋር የመከከለኛውንና ጊሩታዊ ምግባር ስናመዛዝነው ግርማዊነትዎ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የዋለላትና የፈጸሙላት መንፈሳዊ አገልግሎት ከፍ ያለ መሆኑን ሥራዎ ይገልጸዋል ።

ከጥንት ጀምሮ ሲያያዝ የመጣው መገናኛ ሳይለወጥ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የሚገባትን ለማግኘት የቻለችው የግርማዊነትዎ ታጋሽነት ነው ።

ቅዱስ ጳውሎስ በመታገስና በሃይማኖት በጠበቀልን ተስፋ እንገስግስ ዕብ ፲፪ ፲፭ ብሎ የተናገረውን በመከተል ግርማዊነትዎ የፈጸመው ተግባር ይህን ከፍ ያለ መንፈሳዊ እድገት ለማስገኘት ቻለ ።

እግዚአብሔር ለአብርሃም „እኔ ለአንተ ጋሻ ነኝ ዋጋህም እጅግ ታላቅ ነው" ዘፀ ፲፭ ያለውን የፈጸመልዎ ይህን መልካም ፈቃድዎን ተመልክቶ ነው ።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ውለታዎን የማትክጋ በመሆንዋ በምትጸልየው ጸሎትና በምታቀርበው መሥዋዕት ለንጉሠ ነገሥትዋ ሕይወትና ስለ ሕዝብዋ ደህንነት ተከላካይ በመሆንዋ እግዚአብሔር በዘረጋቸው እጆዎ የድል አክሊል ሊያገኙባት ቀርቶ አያውቅም ።

በአለፈው በመከራችን ዕዓት ሞቱን ሕይወት ፤ መራራውን ጣፋጭ ከባዱን ቀላል አድርገው የተቀበሉትን መንፈሳውያን አርበኞች አቡነ ጴጥሮስንና አቡነ ሚካኤልን በዚህ ጊዜ እናስታውሳቸዋለን ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የዋሉላትን ውለታ በመገንዘብና ስለ እውነት መሥዋዕት መሆን የሚገባ መሆኑን በማሰብ የሚገባቸውን ፈጸሙ ።

እንግረከሙ እኃዊነ ኢጋ እግዚአብሔር ዘተውህበ ለቤቱ ክርስቲያን ብሎ ሊቁ የተናገረውን ስናስብ በዛሬው ጊዜ የተፈጸመው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ክብር ታላቅ ደስታ ያለው ለመሆኑ ምስክር ነው ።

በ፲፱፻፵፰ ዓ. ም. ሐምሌ ፳፪ ቀን የኢትዮጵያ ጳጳሳት ሥርዓተ ሢመት በተፈጸመ ጊዜ በዚሁ ቤተ መንግሥት ተሰብስበን እግዚአብሔር ያደረገልንን ደስታ አብረን ስንካፈል በግርማዊ ቃልዎ „የኢትዮጵያ ታላቅነትና የሥልጣኔ እድገት ከሃይማኖት ትልቅነቷ ጋር የተባበረ እንዲሆን ያስፈልጋል" ብለው በተናገሩት መሠረት የሃይማኖቱ እድገት ይህን ታላቅ የሆነ መንፈሳዊ ሙብት አስገኘ ።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንና የግብፅ ቤተ ክርስቲያን ከቀድሞ ጀምሮ የቆየውን መንፈሳዊ መገናኛ በመጠበቅ የተደረገው ስምምነት ይህን ታላቅ ደስታ አስገኘ ። ይህንም የጋራ ደስታ አብር በመካፈል በምድረ ግብፅ ብፁዕ ፓትርያርክ ያደረጉልኝን ደግነትና [illegible] በግርማዊነትዎ ፊት እገልጻለሁ ።

ግርማዊነትዎ የሚገባውን ሁሉ ፈጽሞ ፣ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ጉዳይ ከመጨረሻው አድርሰዋል ። ይህ ቢሆን ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ግዕርማዊ በማደጉ መጠን አላፊነትዎ እንዲሁም እያደገ መሔዱን ተረድተነዋል ። የተደከመበትን ሥራ ሁሉ እግዚአብሔር ፍሬ እንዲሰጥ ያድርግ ። የግርማዊነትዎን ዘር ይባርክ ሁሉንም ልጅ ልጅ ሲተላለፍ ለዘለዓለም ይኑር ። ከኢትዮጵያ ከአገራችን የእግዚአብሔር በረከትና ረድኤት አይለይ ፤

አሜን ።

የክቡር ጠቅላይ ሚኒስትር ቢትወደድ መኰንን ንግግር ።

ግርማዊ ሆይ ።

በዚህ ከፍ ያለ ታሪካዊ ሥራ በተፈጸመበት ቀን እንድናገር ፈቃድ በማግኘቴ የተሰማኝን ደስታ ለመግለጽ እንዲፈቀድልኝ በታላቅ ትሕትና እለምናለሁ ።

ዛሬ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የብዙ ዘመን ምኞትዋ ተፈጸመላት ። ለጥንታዊነቷም የተገባውን ክብርና ደስታ አገኘች ። የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ገና ከሕፃንነቷ ጊዜ ጀምሮ እየጠበቁ ያሳደጓትን የነገሥታት አባቶቿን አርአያ በመከተል የማይናወጥ የክብር መንበር ስለመሠረቱላት ፤ ለጃንሆይ የደረሰው ዕድል ለአብርሃና ለአጽብሐ ከተሰጣቸው ዕድል ጋር የተካከለ ነው ።

ለነፃይቱ አገሬ ነፃ ቤተ ክርስቲያን ያስፈልጋታል በማለት አስበና አርቆ ተመልክቶ ግርማዊነትዎ ከዛሬ ሐያ ሶስት ዓመት በፊት የጣለው መሠረት ፤ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በዓለም ላይ ለታወቀው ክብርዋና ስምዋ የተገባውን የተቀደሰ የነፃነት መብት አስገኝላት ።

ማንኛቸውንም ሥራ ለመሥራት ሲታሰብ ሁለት ችግሮች መኖራቸው የታወቀ ነው ። እነርሱም መጀመርያና መጨረሻ ናቸው ። እነዚህ ሁለት ሀብቶች ዕድልም ሆነው ለግርማዊነትዎ ስለተሰጡ በዘመንዎ ተጀምሮ መልካም ፍጻሜውን ያላገኘ አንድም ትልቅ ሥራ የለም ።

ግርማዊ ሆይ ።

ጥንታዊ ወጉንና ሥርዓቱን ጠብቆ የኖረውን ሕዝብዎን የአዲሱ ዘመን ሥልጣኔ ያስገኘውን ጥቅም ተካፋይ ለማድረግ ፣ ኑሮውን በሀብት ለማደርጀትና በጥበብ ለማደላደል ከሁሉ የተሻለው ዘዴ ትምህርትን ማስፋፋት መሆኑን በማሰብ የግርማዊነትዎ ትጋት ያደራጃቸው የተማሩ ልጆች ለኢትዮጵያ ቀዋሚ ዕድል ለመስጠት በአሁኑ ጊዜ በሰፊው ለሚደከመው ሥራ ዋና ረዳት ለመሆን ችለዋል ።

[illegible] ማንኛውንም [illegible] ጥበብና ዕውቀት ጠቃሚ የሚያደርገው እግዚአብሔርን መፍራት መሆኑ በሕፃናት አእምሮ እንዲቀረጽ [illegible] ግርማዊነትዎ

የሚሰጠው ምክር የሕሊና ምስክርና ጠቃሚ ሆኖ ሁሉንም ወደፊት ነገር ለሚመራቸው አርምጃቸው የቀናውን መንገድ ተከትሎአል ።

ሰው ፈጣሪውን ከአመነ ሥልጣኔው የጸሕንነት ሥልጣኔ ሊሆንለት ይችላል ሲል ግርማዊነትዎ የተናገረው ቃል ሃይማኖትና ምግባር የሌለበት ሥልጣኔ አቀረ መሆኑዋን አስረድቷል ። ይህም እየተደጋገመ በሥራ የተመሰከረ ዘለዓለማዊ ታሪክ ነው ። የሰው ልጅ በዕውቀቱና በጥበቡ በዙሪያው ያለውን ነገር ሁሉ ለማወቅና ለመመርመር ችሎአል ። ራሱን ግን ለመመርመርና ለማወቅ የሚችለው በሃይማኖትና በምግባር ብቻ ነው ።

የሰው ልጅ ከበጎ ምግባር ከራቀ በኋላ ጥበቡም ዕውቀቱም ሀብቱም ከጭንቅ ሊያድነው እንደማይችል የዛሬው የዓለም ሁኔታ ያስረዳል ።

የአገርን ነፃነትና ክብርን ሕይወትን ከሁሉ አብልጦ የጠበቁት ታላቁ ሐዋርያ አቡነ ተክለ ሃይማኖት መሆናቸውን ስናገር የመንፈሳዊው ብርሃን በሁላችን ላይ ይደር እያልሁ ነው ።

የአገርን ነፃነትና ክብር ፣ ሕይወትን ፣ ከሁሉ አብልጦ የሚያስበው ግርማዊነትዎ የሕዝብዎ የሥልጣኔ እድገት ዘላቂ ጥቅም ሊሰጥ የሚችለው ከመንፈሱ እድገት ጋር ትይዩ ሆኖ ሲሔድ መሆኑን በማስተዋል በዚህ ታላቅ በሆነው ታሪካዊ ዘመን ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ያስገኙላት መብት የዕድልን በር ከፋች ነው ።

እንዲሁም በግርማዊነትዎ ትዕግሥትና ዕውቀት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ጋር ያላትን ጥንታዊ መንፈሳዊ ሳታቋርጥ የጠየቀችውን መብት በስምምነት እንድታገኝ መደረጉ በሁለቱ አብያተ ክርስቲያናት መካከል የጠበቀ ዝምድና የሚያስከትል ነው ።

ግርማዊ ሆይ ።

ታሪክዎን ዘወትር ከፍ ያደረገው ሥራዎን ሁል ጊዜ ከእግዚአብሔር ቸርነትና ረድኤት በታች በመጣልና የእኔ ድካም ምንም አያደርግም ፣ ሁሉንም የሚፈጽም የእግዚአብሔር ቸርነት ብቻ ነው በማለትዎ ነው ። በሥራና በድካም የተገኘ እውነተኛ ደስታ ዘላቂ ስለሆነ የግርማዊነትዎ ዕድል አያቋርጥም ። ከእግዚአብሔር ጋር የጀመረ ከእግዚአብሔር ጋር ይጨርሳል ተብሎአል ። እግዚአብሔር የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን እርምጃ ያቃና ።

[illegible] ሊቃዕድሚ ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት [illegible]

[illegible] ለግርማዊት እቴጌ [illegible]

[illegible] ለልዑላን ንጉሣዊ ቤተ ሰብ [illegible]

[illegible]

[illegible]

www.ethiopianorthodox.org

የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ንግግር ።

በዘመናችን ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን እንዲፈጸም ከሰዓሳቸውና ከመሩና ቸግሮችን ከሁሉ የበለጠ አድርገን የምንቆጥረው ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳሳት ለኢትዮጵያ የመሾሙ ጉዳይ ስለተፈጸመ ድካማችንን ለባረከ እግዚአብሔር ምስጋና እናቀርባለን ።

ይህም ዛሬ ተፈጸሞ የምናየው የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ራሷን የሚያስችል ሥራ ከተጀመረበት ከብዙ አመታት በፊት አንሥቶ ጉዳዩ እያደገ እንዲሔድና እዚህ እንዲደርስ ለማድረግ የነበረውን ድካም ያለንበትን መንገድ ስናስብ የከባድነቱን ታላቅነት የሚዘነጋ አይደለም ።

አሁን ግን እግዚአብሔር የሚሠራውን ሥራ በፈቀደ ጊዜ ስለሚፈጸም ኢትዮጵያ አገራችን ነፃ ሕዝባችንና መንግሥታችን ራሷን የቻለች ቤተ ክርስቲያን እንዲኖራቸውና በዓለምም እንዲታወቅ አደረገው ።

ይህም በዘመናችን ስለተፈጸመልን እኛም ሕዝባችንም እኩል የምንኰራበትነው ።

ያለፉት አባቶቻችን ነገሥታቶች ይህን ተመኙ በተስፋም ተመለከቱት በሃይማኖቻ የጸናችም ተስፋ በዘመናችን ሲፈጸም ለማየት አበቃን ።

ብፁዕ አባታችንም ለዚህ ከፍ ላለና ለተቀደሰ ሥራ በዘመናችን ጀማሪ ለመሆን መልካም ዕድል ስለደረስዎ ደስታችንን እንገልጥልዎታለን ።

በዚህም በዛሬው ቀን የግብፅና የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያኖች በበለጠ የሚከባበሩበትና የሚተማመኑበት አዲስ ዘመን ተከፈተ ።

ይህም ይፈጸም ዘንድ ከእግዚአብሔር በተገለጠላቸው ብሩህ በሆነ የመገባባት መንፈስ በበኩላቸው ለረዱ በቅዱስ ማርቆስ መንበር ለተቀመጡ ለብፁዕ ዳግማዊ ዮሳብ ከፍ ያለ ምስጋናችንን እንገልጣለን ።

በዘመናችንና በዘመናቸውም ለተፈጸመው የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መሻሻል ዕድላቸው ከዕድላችን ጋራ መግጠሙን ስናስብም ደስ ይለናል ። መንፈሳዊ ኃይል ከፍጥረት ሁሉ በላይ ለሆነው ለሰው ለዓለማዊና ለሰማያዊ ሕይወቱ ለሁለቱም ዓለም ጉዳና መሪው ነው ።

በመንፈሳዊ ኃይልም መሪነት ሰው የተቀደሰ ፍጥረቱ ለደረሰበት ከሚገባው ለመድረስ ይችላል ።

ብፁዕ አባታችንም ለዓለም ቁስል የመንፈሳዊ ኃይል መድኃኒትና መዳኛ እንዲሆነው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ተካፋይ ለመሆን ባለበት መጠን ከሚደርስዎ ታላቅ ሸክም በቀር በተለየ የኢትዮጵያ ሕዝብ በመንፈሳዊ ኃይል የዚህ ዓለም ተግባሩን ለማደርጀት ፤ ሰማያዊ መንገዱን ለማቅናት ከባድ የሆነው አላፊነት በብፁዕነትዎ ላይ ስለወደቀ የእግዚአብሔር ጸጋና ኃይል እንዲረዳዎ ከልባችን እንመኝልዎታለን ።

ጥር ፳፭ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ ም

[illegible]

TELEGRAM 85 Adly Pachacairo [illegible]

HIS IMPERIAL MAJESTY HAILE SELLASSIE ADDIS ABABA

Glad inform Your Majesty we have today performed the consecration of Abba Basillious to Archbishop congratulations and blessings to Your Majesty and the Royal Family coupled with best wishes for the prosperity of our dear Ethiopia

Youssab II Pope and Patriarch

ትርጓሜው

ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ።

አዲስ አበባ ።

ደስታውን ለግርማዊነትዎ እንገልጻለን ።

[illegible]

የቅብጥ ፓትርያርክ [illegible] ።

※ ※ ※

ከግርማዊ ንጉሠ ነገሥት [illegible]

TELEGRAM No. 150/ 43.

His Holiness Patriarch Youssab Cairo

We send our thanks for Your offices in Consecration of his Grace Archbishop Basillious and we resiprocate Your warm greetings and best wishes

Haile Sellassie I Emperor

18th January 1951

Addis Ababa.

ትርጓሜው

ለብፁዕ ፓትርያርክ የቅብጥ [illegible] ።

ካይሮ

[illegible]

ቀ ኃይለ ሥላሴ ን ነ

www.ethiopianorthodox.org

የቴሌግራም ንጉሠ ነገሥት መልእክት ።

TELEGRAM No. 151 /43

His Holiness Patriarch Yousab Cairo

His Grace Archbishop Basilous has returned safely here stop The Ethiopian Church is deeply appreciative of Your brotherly Consecration of its new Archbishop which will always be remembered in the history of our church

Haile Sellassie I Emperor

22nd Januaiy 1951
Addis Ababa.

ትርጓሜ

ብፁዕ ሊቀ ጳጳሳት ባስልዮስ በደህና ተመልሰዋል ። የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን አዲሱን ሊቀ ጳጳሳት በመልካም አሳብ መቀባትዎን ተመልክቶታል ። ይህንም በቤተ ክርስቲያናችን ታሪክ ውስጥ ለዘላለም ሊታሰብ የሚገባ ነው ።

ቀ. ኃይለ ሥላሴ ን. ነ.

ከብፁዕ ፓትርያርክ የተሰጠ መልስ ።

TELEGRAM 2402 Cairo 40 24 2100

His Imperial Majesty Haile Silassie Addis Ababa

Thank god for the Archbishops safe arrival and thank Your Imperial Majesty for Your sincere feelings pray the almighty to presarve sacred unity of our church

Youssab II Pope and Patriarch

ትርጓሜ

ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ኃይለ ሥላሴ ። አዲስ አበባ

ሊቀ ጳጳሳቱ በደህና በመድረሳቸው ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን ። ለግርማዊነትዎም ስለ ቅን አስተያየትዎ ምስጋና እናቀርባለን ። ሁሉን ቻይ የሆነ አምላክ የተቀደሰውን የቤተ ክርስቲያናችንን አንድነት እንዲጠብቅ እንለምናለን ።

ዮሳብ ዳግማዊ ፓፓና ፓትርያርክ ።

፩ኛ ተጨማሪ [illegible] ሊቃነ ጳጳሳት በኢትዮጵያ ።

፩	ሰላማ (ከሣቴ ብርሃን)	
፪	ሚናስ	፩ኛ
፫	ጴጥሮስ	፩ኛ
፬	ማቴዎስ	፩ኛ
፭	ማርቆስ	፩ኛ
፮	ዮሐንስ	፩ኛ
፯	ገብርኤል	፩ኛ
፰	ዮሐንስ	፪ኛ
፱	ገብርኤል	፪ኛ
፲	ሚናስ	፪ኛ
፲፩	ሚካኤል	፩ኛ
፲፪	ይስሐቅ	፩ኛ
፲፫	ስምዖን	፩ኛ
፲፬	ጴጥሮስ	፪ኛ
፲፭	ሚካኤል	፪ኛ
፲፮	ገብርኤል	፫ኛ
፲፯	ዮሐንስ	፫ኛ
፲፰	ሚካኤል	፫ኛ
፲፱	ሚካኤል	፬ኛ
፳	ስምዖን	፪ኛ
፳፩	ዮሐንስ	፬ኛ
፳፪	ማርቆስ	፪ኛ
፳፫	አብርሃም	፩ኛ
፳፬	ቄርሎስ	፩ኛ
፳፭	ዮሐንስ	፭ኛ
፳፮	ሚካኤል	፭ኛ
፳፯	ስምዖን	፫ኛ
፳፰	ጴጥሮስ	፫ኛ
፳፱	ማቴዎስ	፪ኛ
፴	ያዕቆብ	፩ኛ
፴፩	ፊቅጦር	፩ኛ
፴፪	ቄርሎስ	፪ኛ
፴፫	ቶዝሞስ	፩ኛ
፴፬	ዮስጦስ	፩ኛ
፴፭	ሚካኤል	፮ኛ
፴፮	ገብርኤል	፬ኛ
፴፯	ሚካኤል	፯ኛ
፴፰	ማቴዎስ	፫ኛ
፴፱	ዮሳብ	፩ኛ
፵	ዮሴፍ	፩ኛ
፵፩	ቶዝሞስ	፪ኛ
፵፪	ፊላታዎስ	፩ኛ
፵፫	ጴጥሮስ	፬ኛ
፵፬	ዮሐንስ	፮ኛ
፵፭	ፊቅጦር	፪ኛ
፵፮	ዮስጦስ	፪ኛ
፵፯	በርሞያ	፩ኛ
፵፰	ሚካኤል	፰ኛ
፵፱	ገብርኤል	፭ኛ
፶	ሚናስ	፫ኛ
፶፩	ዮሐንስ	፯ኛ
፶፪	ዮሐንስ	፰ኛ
፶፫	አብርሃም	፪ኛ
፶፬	ማርቆስ	፫ኛ
፶፭	መቃርስ	፩ኛ
፶፮	ሚካኤል	፱ኛ
፶፯	ማቴዎስ	፬ኛ
፶፰	ሚካኤል	፲ኛ
፶፱	ገብርኤል	፮ኛ
፷	ዮሐንስ	፱ኛ
፷፩	ቄርሎስ	፫ኛ
፷፪	ሚናስ	፬ኛ
፷፫	ማቴዎስ	፭ኛ
፷፬	ሚካኤል	፲፩ኛ

www.ethiopianorthodox.org

፷፭ ገብርኤል ፯ኛ
፷፮ ማርቆስ ፮ኛ
፷፯ ገብርኤል ፰ኛ
፷፰ ማቴዎስ ፯ኛ
፷፱ ዮሐንስ ፲ኛ
፸ ሚናስ ፰ኛ
፸፩ ማርቆስ ፰ኛ
፸፪ ክርስቶዶሉ ፩ኛ
፸፫ ዘካርያስ
፸፬ ፊላታዎስ ፪ኛ
፸፭ ሱንትዮስ
፸፮ ገብርኤል ፱ኛ
፸፯ ዮሐንስ ፲፩ኛ
፸፰ ሚካኤል ፲፪ኛ በዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ ዘመን
፸፱ ገብርኤል ፲ኛ
፹ በርተሎሜዎስ
፹፩ ማቴዎስ ፯ኛ
፹፪ ዮሐንስ ፲፪ኛ
፹፫ ማርቆስ ፯ኛ
፹፬ ይስሐቅ ፪ኛ
፹፭ ክላድዮኑ
፹፮ ጴጥሮስ ፰ኛ በዓፄ ናዖድ ዘመን
፹፯ ማቴዎስ ፰ኛ በዓፄ ልብነ ድንግል ዘመን
፹፰ ስምዖን ፩ኛ
፹፱ ዮሳብ ፪ኛ በዓፄ ገላውዴዎስ ዘመን

፺ ሚካኤል ፲፫ኛ
፺፩ ማቴዎስ ፱ኛ
፺፪ ማርቆስ ፯ኛ
፺፫ ጴጥሮስ ፯ኛ
፺፬ ስምዖን ፰ኛ በዓፄ ሱስንዮስ ዘመን
፺፭ ማርቆስ ፰ኛ
፺፮ ሚካኤል ፲፬ኛ
፺፯ ዮሐንስ ፲፫ኛ
፺፰ ክርስቶዶሉ ፪ኛ
፺፱ ሲኖዳ
፻ ማርቆስ ፱ኛ
፻፩ ክርስቶዶሉ ፫ኛ በጻድቁ ዮሐንስ ዘመን
፻፪ ዮሐንስ ፲፬ኛ
፻፫ ዮሳብ ፫ኛ
፻፬ መቃርዮስ ፪ኛ
፻፭ ቄርሎስ ፬ኛ
፻፮ ሰላማ ፪ኛ በአፄ ቴዎድሮስ ዘመን
፻፯ አትናቴዎስ
፻፰ ጴጥሮስ ፯ኛ
፻፱ ማቴዎስ ፲ኛ በዳግማዊ ምኒልክ ዘመን
፻፲ ቄርሎስ ፭ኛ
፻፲፩ ባስልዮስ ፩ኛ
መጀመርያው ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳሳት በቀዳማዊ አፄ ኃይለ ሥላሴ ዘመነ መንግሥት ።

፪ኛ ተጨማሪ ጉልቱ መምህራን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት ።

፩ አቡነ ተክለ ሃይማኖት በአጼ ይኩኖ አምላክ ዘመን
፪ እጨጌ ኤልሳዕ
፫ እጨጌ ፊልጶስ ፩ኛ
፬ እጨጌ ሕዝቅያስ
፭ እጨጌ ቴዎድሮስ
፮ እጨጌ ዮሐንስ ፩ኛ
፯ እጨጌ ዮሐንስ ከማ
፰ እጨጌ እንድርያስ
፱ እጨጌ መርሐ ክርስቶስ
፲ እጨጌ ጴጥሮስ
፲፩ እጨጌ እንባቆም በአጼ ልብነ ድንግል ዘመን
፲፪ እጨጌ ያዕቆብ
፲፫ እጨጌ ማትያስ
፲፬ እጨጌ ዮሐንስ ፪ኛ
፲፭ እጨጌ ዮሐንስ ፫ኛ
፲፮ እጨጌ በትረ ወንጌል
፲፯ እጨጌ አብርሃም
፲፰ እጨጌ ዘወንጌል
፲፱ እጨጌ ዘሚካኤል ፩ኛ
፳ እጨጌ በትረ ጊዮርጊስ
፳፩ እጨጌ ዘክርስቶስ
፳፪ እጨጌ የማነ አብ
፳፫ እጨጌ ዘክርስቶስ
፳፬ እጨጌ ሕርያቆስ
፳፭ እጨጌ ቃለ አዋዲ
፳፮ እጨጌ ጸጋ ክርስቶስ
፳፯ እጨጌ ዮሐንስ ፬ኛ
፳፰ እጨጌ ሰበነ ክርስቶስ
፳፱ እጨጌ ዘሚካኤል ፪ኛ
፴ እጨጌ አግናስዮስ
፴፩ እጨጌ ወልደ ሐዋርያት
፴፪ እጨጌ ተወልደ መድኅን
፴፫ እጨጌ መተከ
፴፬ እጨጌ ዘሚካኤል ፫ኛ
፴፭ እጨጌ ዘወልደ ማርያም ፩ኛ
፴፮ እጨጌ ተክለ ሃይማኖት
፴፯ እጨጌ አቡሊዲስ
፴፰ እጨጌ ኤዎስጣቴዎስ
፴፱ እጨጌ ሄኖክ
፵ እጨጌ ኢሳይያስ
፵፩ እጨጌ ተስፋ ጊዮርጊስ
፵፪ እጨጌ ወልደ ኢየሱስ
፵፫ እጨጌ ወልደ ዮና
፵፬ እጨጌ አርከ ዮሐንስ
፵፭ እጨጌ ፊልጶስ ፪ኛ
፵፮ እጨጌ ዘወልደ ማርያም ፪ኛ
፵፯ እጨጌ ገብረ ሥላሴ ፩ኛ
፵፰ እጨጌ ገብረ ሥላሴ ፪ኛ
፵፱ እጨጌ ገብረ ማርያም ፩ኛ
፶ እጨጌ ማኅፀንተ ሚካኤል
፶፩ እጨጌ ገብረ ማርያም ፪ኛ
፶፪ እጨጌ ዘወልደ ማርያም ፫ኛ
፶፫ እጨጌ ወልደ ትንሣኤ
፶፬ እጨጌ ገብረ ኢየሱስ
፶፭ እጨጌ ቴዎፍሎስ
፶፮ እጨጌ ገብረ ሥላሴ ፫ኛ
፶፯ እጨጌ ወልደ ጊዮርጊስ
፶፰ እጨጌ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ፤ በኋላ አቡነ ሳዊሮስ ተብለው ጳጳስ የሆኑት።
፶፱ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ ፤ አሁን አቡነ ባስልዮስ ሊቀ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ

www.ethiopianorthodox.org

በግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ትጋት የተገኘ፤
የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ዕድልና ክብር ።

ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ለብፁዕ አቡነ ባስልዮስ መንፈሳዊ በትር ሲሰጡ ።

www.ethiopianorthodox.org